

RAADSVOORSTEL

Datum raadsvergadering 21 juni 2022
Zaaknummer raadsvoorstel 345263
Portefeuillehouder Beenhakker

Onderwerp

Beantwoording zienswijzen en definitieve verklaring van geen bedenkingen Zonnepark A59

Voorgesteld besluit

1. De nota van zienswijzen vast te stellen, met daarin de beantwoording van de zienswijzen die zijn ingediend over de ontwerp vergunningaanvraag en de ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor het zonnepark A59;
2. Een verklaring van geen bedenkingen (als bedoeld in artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) af te geven, voor het verlenen van een omgevingsvergunning (als bedoeld in artikel 2.12 lid 1 onder a, sub 3 van die wet), ten behoeve van de realisatie en in gebruik name van het zonnepark te Oranjepolder.

Samenvatting

De vergunningaanvraag voor de ontwikkeling en realisatie van het zonnepark A59 in de Oranjepolder heeft ter inzage gelegen. De 40 ingediende zienswijzen zijn door het college beoordeeld en van een antwoord voorzien. Dit heeft niet geleid tot een aanpassing van de vergunningaanvraag. Wel hebben de zienswijzen aanleiding gegeven de vergunningvoorschriften op twee punten beperkt aan te vullen. De raad wordt voorgesteld de notitie zienswijzen vast te stellen en een definitieve verklaring van geen bedenkingen voor de realisatie van het zonnepark af te geven. Daarmee wordt de mogelijkheid aan het college geboden om de herroepelijke vergunning af te geven.

Aanleiding

De vergunningaanvraag van Eneco voor de realisatie van het zonnepark A59 in de Oranjepolder is in oktober 2020 ingediend. In januari 2021 heeft uw raad onder voorwaarden ingestemd met de ontwerp verklaring van geen bedenkingen. Eneco is aan deze voorwaarden tegemoet gekomen. Ook is de landschappelijke inpassing van het zonnepark verstevigd. In februari en maart 2022 heeft de vergunningaanvraag met de daarbij horende stukken voor 6 weken ter inzage gelegen.

Kader

Het kader voor dit besluit wordt gevormd door de Wet ruimtelijke ordening, de gemeentewet (inspraakverordening), de Algemene wet bestuursrecht en de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht (Wabo).

Wat willen we bereiken?

De realisatie van het zonnepark in de Oranjepolder levert een aanzienlijke bijdrage in de ambities die de gemeente Oosterhout heeft op het gebied van de energietransitie. Die ambities zijn vastgelegd in de Ambitienota Energietransitie 2030, de Routekaart Energietransitie 2019-2022 en de Regionale Energie Strategie 1.0. Doel hiervan is om in 2030 de helft van de totale energie die Oosterhout nodig heeft hernieuwbaar op te wekken (192 GWh). Het Energiepark A59 kan hierin een aanzienlijke bijdrage leveren van in totaal 73 GWh. Het zonnepark A59 levert hiervan circa 43 GWh.

Argumenten en kanttekeningen bij het voorgestelde besluit

- 1. De aanvraag omgevingsvergunning is voorzien van een goede ruimtelijke onderbouwing waaruit blijkt dat het plan niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. De ingebrachte zienswijzen hebben niet tot een andere conclusie geleid.*

De ruimtelijke onderbouwing welke door de initiatiefnemer is gevoegd bij de vergunningaanvraag is getoetst en in het kader van het wettelijk vooroverleg ook voorgelegd aan de provincie Noord-Brabant, Rijkswaterstaat, waterschap Brabantse Delta en de Veiligheidsregio. Gebleken is dat het plan voldoet aan een goede ruimtelijke ordening. In de ruimtelijke onderbouwing zijn alle relevante aspecten voldoende onderzocht en beargumenteerd (bijvoorbeeld milieu, ruimtelijke kwaliteit, veiligheid, etc.).

De detailuitwerking van de landschappelijke inpassing is op enkele punten nog iets aangepast na de behandeling van de ontwerp verklaring van geen bedenkingen door uw raad in januari 2021. Conform eerder gemaakte afspraken wordt de detailinvulling van de inpassing gemaakt in samenwerking met een werkgroep Biodiversiteit bestaande uit omwonenden, Natuurplein de Baronie, Natuurfederatie Geertruidenberg, de West-Brabantse Vogelwerkgroep en Naturalis.

Ook wordt de exacte uitlijning van de zonnepanelen later in het proces bepaald, omdat nog niet vast staat voor welke panelen (formaat), transformatoren, etc. wordt gekozen. Het is gebruikelijk dat deze 'detail engineering' plaatsvindt na afgifte van de vergunning. De gemeente Oosterhout krijgt deze uitwerkingen (biodiversiteit en detail engineering) ruim voor start bouw van het zonnepark voorgelegd. Dit is niet bezwaarlijk voor het te nemen besluit van de gemeenteraad om de verklaring van geen bedenkingen af te geven, omdat deze vereisten vastliggen in de vergunningsvoorwaarden en de anterieure overeenkomst die wordt gesloten tussen gemeente en Eneco.

- 2. Het Energiepark A59 als geheel, maar ook de individuele projecten, ligt gevoelig bij inwoners uit Dommelbergen.*

De 40 ingediende zienswijzen waren grotendeels van gelijke strekking. In de zienswijzen kwamen een aantal onderwerpen terug, zoals de wens van behoud van natuur en recreatie in de Oranjepolder, de voorkeur voor andere alternatieven voor duurzame energie zoals zon op (bedrijfs)daken, het meervoudig benutten van de ruimte van het plangebied, de mate waarin het project financieel haalbaar is, en of in voldoende mate is voldaan aan de aanvullende wensen van de gemeenteraad.

Het college heeft de 40 zienswijzen beoordeeld en van reactie voorzien met de notitie beantwoording zienswijzen. De zienswijzen geven geen aanleiding tot aanpassing van het projectplan of de vergunningaanvraag. De meeste bezwaren en argumenten zijn al eerder in het participatieproces ingebracht en beantwoord of toegelicht. Voor de antwoorden verwijzen wij u graag naar de zienswijze notitie die is bijgevoegd.

Wel wordt naar aanleiding van de zienswijzen de vergunningvoorwaarden op twee punten verduidelijkt en aangevuld, te weten:

1. Aan de omgevingsvergunning wordt het voorschrift verbonden dat het landschappelijk inpassingsplan verplicht dient te worden gerealiseerd.
2. het biodiversiteitsplan dat in overleg met de Werkgroep biodiversiteit wordt vormgegeven en nader wordt ingevuld, dient bij de gemeente te worden ingediend voor de start van de realisatie van bouwplan.

- 3. De ontwikkelaar is tegemoetgekomen aan het amendement van de gemeenteraad.*

De raad heeft op 26 januari 2021 het college opgedragen, in aanloop naar de definitieve verklaring van geen bedenkingen zonnepark A59, de volgende onderwerpen op voor de raad inzichtelijke wijze verder in te vullen en zo veel mogelijk mee te nemen in de verdere besluitvorming:

- a. de mogelijkheden voor sociale participatie sterk te verhogen (zoals financiële participatie en hogere afdracht aan het duurzaamheidsfonds);
- b. de mogelijkheden voor dubbelgebruik;
- c. ruimte voor toepassing innovatie.

Het college is hierop in gesprek gegaan met de ontwikkelaar. Dit heeft geleid tot de volgende invulling:

Ad a.

De bijdrage van Eneco aan het gemeentelijk duurzaamheidsfonds wordt verdubbeld naar 1 €/MWh. Eneco faciliteert daarnaast de levering van duurzame energie uit het zonnepark aan particulieren en bedrijven in Oosterhout. Voor particulieren is hiervoor de betrokkenheid van Energiecoöperatie ONE noodzakelijk.

Ad b en c.

De gemeente en Eneco nemen zitting in 'Raad van advies PV Energiepark A59', in relatie tot

- a. Innovatiemogelijkheden
- b. Meervoudig ruimte gebruik
- c. Landschappelijk inpassing en biodiversiteit
- d. Beheer en onderhoud (niet zijnde regulier B&O)

Deze Raad van Advies onderzoekt en beoordeelt projectvoorstellen op:

- Juridische haalbaarheid
- Financiële haalbaarheid
- Technische haalbaarheid
- Meerwaarde voor ruimtelijke kwaliteit
- Gedragscode Zon op Land

Te denken valt bijvoorbeeld aan de plaatsing van accu's om opgewekte stroom tijdelijk op te slaan of het plaatsen van een kleine waterstoffabriek om op piekmomenten een deel van de opgewekte stroom om te zetten in waterstof. Op dit moment zijn deze technieken nog duur en/of moeilijk technisch inpasbaar, maar in de loop van de komende 25 jaar worden deze wellicht realistisch. Ook de realisatie van een (nieuw) fietspad langs het zonnepark zal onderwerp van gesprek kunnen zijn voor de Raad van Advies.

Voor wat betreft het dubbel gebruik van het gebied van het zonnepark is, naast het beoogde windpark door Eneco gekozen voor natuur als tweede functie. De natuurwaarden, inclusief bodemwaarden, in het gebied zijn nu laag als gevolg van intensief agrarisch gebruik door middel van gras- en maisteelt. Met de landschappelijke inpassing, het gekozen maaibeeld en de rust voor de bodem de komende 25 jaar wordt de natuurwaarde van het gebied significant verhoogd wat positieve effecten heeft op de biodiversiteit in het gebied. (zie ook de toelichting landschappelijke inpassing bij de vergunningaanvraag). Ruim een derde van het totale oppervlak van het gebied blijft na de aanpassing van de landschappelijke inpassing onbebouwd en biedt dus ruimte aan natuurontwikkeling.

Dubbel gebruik van het gebied als water retentiegebied (wateropvanggebied bij hoog water en/of veel neerslag) is ook overwogen, maar het gebied ligt daarvoor volgens het Waterschap Brabantse Delta te hoog ten opzichte van de omgeving.

Dubbel gebruik door het telen van bijvoorbeeld fruit onder de panelen wordt op dit moment niet mogelijk en wenselijk geacht. Het is verzekeringstechnisch en juridisch zeer ingewikkeld om risico's die daarmee ontstaan, bijvoorbeeld op eventuele schade, af te dekken. Daarnaast moet ook een ander (duurder) soort zonnepanelen worden gebruikt dan nu voorzien, welke minder energie leveren. Ook is de techniek nog in de pilotfase en dus onvoldoende ontwikkeld om grootschalig en rendabel in te zetten.

4. *Met het zonnepark wordt invulling gegeven aan de duurzaamheidsambities van de gemeente zoals geformuleerd in onze Ambitienota energietransitie 2030 en de Routekaart Energietransitie 2019-2022. Ook wordt hiermee invulling gegeven aan onze regionale RES-afspraken.*

Het zonnepark wordt, naast het zonnepark in Dorst (Akkerweg/naast Bavelse Berg), expliciet genoemd in onze beleidsdocumenten als project om invulling te geven aan onze duurzaamheidsambities voor 2030 en 2050.

Dit project is ook noodzakelijk om deze ambities te realiseren. Met alleen zon op bedrijfsdaken is het onmogelijk om onze volledige doelstelling van 192 GWh duurzaam opgewekte energie in 2030 te realiseren.

Inspraak en participatie

Conform de gemeentelijke procedures is het principeverzoek voor dit zonnepark (en gelijktijdig voor het beoogde windpark (separate procedure)) vrijgegeven voor de inspraak van donderdag 27 februari tot en met 22 april 2020. Hierbij zijn in totaal 495 inspraakreacties ingediend. Inhoudelijk betroffen de inspraakreacties voornamelijk reacties over de beoogde windmolens en specifiek de windmolen het dichtst bij de wijk Dommelbergen. Ten aanzien van het initiatief voor het zonnepark zijn destijds relatief gezien weinig bezwaren of zorgen geuit. De voornaamste bezwaren waren gericht op de landschappelijke inpassing, de impact op de natuur, visuele hinder en het verlies van agrarische gronden.

Op 15 juni 2020 heeft het college het inspraakverslag vastgesteld als antwoord op de inspraakreacties. Op 27 juni 2020 heeft een veldexcursie plaatsgevonden. Tevens is aanvullend hierop op 12 september 2020 door de initiatiefnemers een bijeenkomst op de locatie in de Oranjepolder georganiseerd. Op diverse momenten is met individuele inwoners en de (later geformaliseerde) belangengroep Oranjepolder gesproken over het zonnepark en het beoogde windpark.

Op basis van de inspraakreacties, de beantwoording daarvan in het inspraakverslag en de veldexcursie heeft het college geen redenen gezien om het ingediende principeverzoek voor het zonnepark af te wijzen of aanpassing daarvan te verlangen. Wel is daarna de landschappelijke inpassing nog verbeterd. De resultaten uit de inspraak en overleggen zijn meegenomen in de opgestelde aanvraag en de daarbij behorende ruimtelijke onderbouwing.

Nadat uw gemeenteraad instemde met de ontwerp verklaring van geen bedenkingen voor het afwijken van het bestemmingsplan in januari 2021 kon het college een ontwerp besluit nemen voor de omgevingsvergunning voor het bouwen. Deze ontwerp vergunning is zes weken ter inzage gelegd in februari en maart 2022.

Daarnaast blijft de werkgroep Biodiversiteit (o.a. natuurorganisaties en omwonenden) werken aan de detailinvulling van de landschappelijke inpassing voor het zonnepark. Zodra de vergunning door het college is afgegeven gaat een werkgroep financiële participatie aan het werk om het duurzaamheidsfonds vorm te geven. Deze is nog niet eerder opgestart omdat er eerst een vergunning moet zijn afgegeven en hiermee duidelijkheid over de inkomsten.

Alternatieve oplossingsrichting(en)

In oktober 2021 heeft Shell het project overgedragen aan Eneco. Voor Shell voldeed het project niet langer aan de interne rendementseisen. Shell heeft daarom op 1 april 2021 aan de gemeente laten weten het project stop te zetten. In de tussentijd is door de combinatie gemeente Oosterhout en de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij geprobeerd tot overeenstemming te komen met Shell over de overname van het project. Dit is niet gelukt voor de samen overeengekomen deadline (eind juli) is verstreken. Enerzijds doordat niet voldaan kon worden aan voorwaarden van Shell en anderzijds omdat we de businesscase (inclusief het voldoen aan de wensen van de gemeenteraad) niet sluitend kregen.

Zoals uitgebreid beschreven in de beantwoording van de zienswijzen is de realisatie van onze duurzaamheidsdoelstellingen met alleen zon op bedrijfsdaken onmogelijk te realiseren, de huidige

ambitie hiervoor is al zeer hoog. De combinatie van zon op bedrijfsdaken met andere vormen van grootschalige opwek van energie (wind en zon op land) is daarom de enige mogelijkheid om te voldoen aan de doelstelling die hiervoor door het rijk en de gemeente is vastgesteld.

In 2018 en begin 2019 zijn door diverse initiatiefnemers locaties voor zonneweides aangedragen. Hierop is door de gemeente een toets gedaan. In totaal zijn uiteindelijk 15 initiatieven en locaties voor zonneweides daadwerkelijk betrokken in de uiteindelijke afwegingen. De bij de gemeente bekende initiatieven en locaties in 2018 zijn intern door de diverse ambtelijke specialisten gescoord op de criteria Stedenbouw, Water, Ruimtelijke Ordening, Groen, Archeologie, Algemeen en Duurzaamheid.. De locaties Dorst/Bavelse Berg en Oranjepolder scoorden het hoogst en waren en zijn de meest geschikte plaats voor zonneweide(s). In 2019 is er bewust voor gekozen om het aantal locaties voor zonnenvelden te beperken tot 2 (Oranjepolder en Dorst/grenzend aan Bavelse berg) om zo min mogelijk impact te hebben en landbouwgrond verder te ontzien en versnippering van locaties te voorkomen.

Financiën

Er zijn geen kosten verbonden aan de realisatie, beheer en onderhoud en verwijdering van het zonnepark voor de gemeente Oosterhout.

Aan inkomsten ontvangt de gemeente een legesvergoeding (eenmalig), jaarlijks pachtinkomsten (ca. 4 hectare gemeentegrond) en OZB. Daarnaast draagt initiatiefnemer € 1 per opgewekt MWh bij aan het op te zetten duurzaamheidsfonds.

Vervolg

Het besluit van uw raad tot verlening van de verklaring van geen bedenkingen stelt het college in staat om een besluit te nemen over het afgeven van de herroepelijke vergunning.

Met deze herroepelijke vergunning wordt de ontwikkelaar in staat gesteld een subsidieaanvraag voor de SDE++-subsidieronde 2022 in te dienen.

Tegen de herroepelijke vergunning kan gedurende 6 weken na publicatie van de vergunning beroep worden ingesteld bij de Raad van State.

Oosterhout 23 mei 2022,

Burgemeester en wethouders.

Bijlagen

1. Ontwerp raadsbesluit verklaring van geen bedenkingen
2. Notitie beantwoording zienswijzen (en bijlagen)

RAADSBESLUIT

Onderwerp Beantwoording zienswijzen en definitieve verklaring van geen bedenkingen
Zonnepark A59

Zaaknummer 345263

De raad van de gemeente Oosterhout,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 10 mei 2022,

BESLUIT:

1. de nota van zienswijzen vast te stellen, met daarin de beantwoording van de zienswijzen die zijn ingediend over de ontwerp vergunningaanvraag en de ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor het zonnepark A59;
2. een verklaring van geen bedenkingen (als bedoeld in artikel 2.27 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) af te geven, voor het verlenen van een omgevingsvergunning (als bedoeld in artikel 2.12 lid 1 onder a, sub 3 van die wet), ten behoeve van de realisatie en in gebruik name van het zonnepark te Oranjepolder.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 21 juni 2022,

de raad voornoemd,

, voorzitter

, griffier